

F O A E

p e n t r u

MINTE, ANIMA ŞI LITERATURA.

Nro. 5.

Dumineca 29. Ianuarie.

1839.

Б А Д Ъ Д

Чине нѣ шіе, кѣм ла тинзрі ші тинере ла азирѣ нѣмелѣ Бал, тоате винеде се електризѣзз? Дѣмѣлор кѣ ачест кѣ-вѣнт аѣд ші рѣсѣнзтоареле Інструменте кѣ мелодіосѣла лор глас дін децетіле ѣнѣ Штраѣс, Данер, Морел, Бенцел, ешїте. — Дечї се ведем чїне аѣ скос петреканїа а-чѣаста де ноапте, ан карѣ пззїндаѣсе мзсѣра, кѣ адеврѣат нѣмаї кѣкѣріе шї пз-чере аѣѣче анкїнзторїлор сѣї; іарз тре-кѣнд арѣпта мзсѣрз, прекѣм о аѣрѣре! прѣ де мѣлате орї сѣ антѣмплз, пре чѣї маї мѣлцї Тїнерї де нѣ астззї, мѣне ансѣ тотѣш анїнте де врѣме лї пѣне сѣе пз-мѣнт. — Анчепѣтѣла Балѣлѣї есте кѣ о нѣгрз чїацз аконоперїт; ансѣ ан тїмпѣріле челе маї вѣкї ераѣ аѣѣнзрї, шї жокѣрї, чї ачестѣ нѣ се цїнѣѣ ноаптѣ, нїчї се нѣ-мѣѣ Бал. — Сѣ зїче кѣмкѣ нѣмеле Бал, шї кѣ дѣнѣѣла легат жокѣла сар, траѣе дѣла ѣн обїчаїѣ, ка фѣтеле челе марї, сѣ кѣм ле зїчїм де мзрїтат, сѣ се аѣѣне антрѣн лор хотзрѣт, а 2-а сѣ а 3-ѣа зї де Пацї, шї аколо аѣѣчѣѣ пентрѣ челе де кѣрѣнд мзрїтате о Лоптз, (Пїлз,) ѣмплѣтз дїназ-

ѣнтрѣ кѣ лѣнз шї кѣ пѣне, іарз дїна-фарз анѣрѣкатз кѣ мзтатз, ачѣаста Пїлз сѣ кїамз нѣмѣѣѣе Бал, шї де аїчї е нѣмеле Балѣлѣї, фїнд кѣ нѣвѣстеле, кѣрор се фѣ-чѣа ачѣа чїнсте, ераѣ андаторате спре семн де рѣкѣношїнцз а ангрїжї де мѣ-зїкз, шї аша жѣкаѣ кѣ тоцїї пзнз ан алтз зї. — Фїе ачѣаста кѣм ва фї, ачѣа есте адеврѣат кѣ ан вѣкѣла ал 16-лѣ а-вем анцїїнзрї де Балѣрї ан Італїа; кѣр-тѣ фрзнцозѣкѣкѣ пе врѣмѣ Країѣлѣ Фрѣанцїї. сѣѣ ан ан. 1515 — 1547 фзчѣ Балѣрї. Ан Трїдент анкѣ аѣ фост Балѣла ла анѣла 1562 кѣносѣѣт. Іарз Балѣрї стрзлѣчїте кѣм ле зїчїем анѣма, нѣмаї аѣпз врѣмѣ лѣї Аѣдвїг ал 14-лѣ Країѣлѣї Францїї сѣѣ дѣла анѣла 1644 сѣнт кѣносѣѣте. — Афларѣ Балѣлѣї де Маскѣ о скрїем Катарїнї Медїцїс, карѣ ан ан. 1533 кѣ Країѣла Францїї Хѣїнрїѣ ал 2-лѣ сѣѣ кѣзѣторїт, шї ла ан. 1589 аѣ мѣрїт. — Ан врѣмѣ лѣї Хѣїнрїѣ ал 8-лѣ Країѣлѣї Англїї сѣѣ дѣла ан. 1510—1546 ераѣ ла кѣртѣ внглѣзѣкѣ Балѣрїле де Маскѣ ан чѣа маї марѣ модз. — Чѣа дїн тѣѣѣ Хорѣограф сѣѣ артїст а пѣне пашѣрїле жокѣлѣї ан нотѣ, се зїче а фї фост ѣн Данц-Мѣщѣр Францѣз анѣме Тоант Ар

ЕВ. КАРЕ АЧАСТА МЗИЕСТРИЕ АН АН. 1588 АЗ
ФЪИВТО ПЪБАІКЪ.

ТИМЪРИАВ ОМЪНЕЩІ:

Ініма омълаві аре асѣментѣ кѣ натѣра
аса Примзваръ, Варъ, Тоамнъ ші Іарнъ.
— Ышор ші воіос, ка ші чокжраіа кжн-
търѣцъ ан норі, се рздікъ ініма жѣне-
лаві престе тжмнітеле сімцірі оменеші. Пз-
жнтѣла лі есте анкз о грждінъ фрѣмоасъ,
ан карѣ джнсѣла анкзтро каѣтѣ гзѣѣше
ѣжте ѣн лок норокѣлаві лѣлі анкредінциат,
пре каре се аналицъ, некѣноскжнд кѣ ар
пѣтѣ кѣдѣ! — Жѣніа есте вжрета Пріете-
ніей, ші а іѣвірей. Інімос каѣтѣ жѣнеле
ла анзінтѣріале стрііне, ші кѣ о оарѣз
іѣвірей трѣѣе кѣ веѣѣрѣ нежѣнѣеріале лор.
— Ва анкз нѣ кѣноаѣе мораліческѣла сѣ-
ліман, каре есте трас престе Маска фѣ-
цѣрнічей! — Фавѣла деспре Дѣп ан піелѣ
міелѣлаві нѣ о анцелѣѣе. — Анфокат де
іѣвірей се асѣжрле ан брацелѣ Лѣмеі! Ача-
ѣта ла прімеѣше ан речеле сѣз сжн ші де
лок анчеп а сѣ вешѣжі флоріале фанта-
зіей лѣлі. Ідеалѣ лѣлі се фаче ідол, ші Лѣѣа-
фѣрѣла лѣлі ѣел фѣлѣѣерѣторіѣ се фаче лѣмінъ
рѣтѣѣѣтоаре, ші се стжнѣе ан вѣлці ті-
ноасе. — Вісѣла ачелѣта есте копіѣзреск, ансѣ
фоарте фрѣмос ші дѣмнезіеск, стрігъ ел
трѣжндѣсе. — Поате кѣ маі ші рѣжмне
врео флорічкѣ дін жѣнѣска са фантазіе,
ансѣ акѣма о крѣцъ кѣ о сімціре фрікоасъ,
ка ші пре о планѣтѣ дін Касъ. — Дѣпнъ ѣе
фѣрѣвінѣѣла апрінсѣі салѣ інімі ан ангіѣ-
ѣоаса баіе а ѣерѣѣрїі се стжнѣе, ел се
траѣе сѣрманѣла кѣ тотѣла ан сіне. —
Лѣѣма персоана са нѣ о маі сокотѣѣе

ка о парте дін лѣмескѣла Конѣерт, ѣі ка
ѣн пѣнкт ѣентрал а лѣмеі ачестїі марї.—
Кѣ Ленеѣірѣѣ ѣерѣѣрїі сжнѣелѣлі лѣлі, і се
фаче ші ініма тот маі рѣѣе, пѣнъ ѣе ан-
трѣ кѣ тотѣла анлѣѣнѣтрѣла Іерней, ші атѣнѣла
се лѣмѣракъ кѣ блана вѣоісѣмѣлаві, карѣ
есте овѣѣѣска сѣфлетѣлаві анѣѣсѣѣтѣрѣ.
„Вѣоісѣмѣла крѣѣѣе кѣ анїі. „Стѣ
скріс ан карѣѣ кѣношїнѣей оменешї. —

Др. В.

Р Ъ Г А Р В

ВЪТРЪ ЛІТВРАТОРІІ РОМЖИВЦІ!

Неспѣсѣ вѣкѣрїе трѣѣѣе сѣз кѣпрїндѣ
піепѣѣріале дрепцілор фїі Романї, кжнд вѣла
анайнтарѣ ші анфлорїрѣ лімеі а дѣлѣѣ-
лаві сѣз нѣѣм, антрѣ атѣѣ маі мѣлат, ан-
кжт наінте де вѣрео кѣѣїѣа анї стѣѣѣѣм
ан трѣпѣга де жос а кѣлѣѣрїі ші ѣїѣлі-
зѣѣїі. Аша анфокатѣ сімціре ші непѣ-
тїнѣоаса мѣ інімъ аз сімціт, вѣзжнд кѣ
дін тоате пѣрѣїале се скол Ромжнїі ка дін
сомнѣ пѣѣрѣрїі деѣпѣтѣѣї, ші ѣнѣ каѣтѣ
сѣз антрѣѣкѣ кѣ лѣкрѣрїале мїнціі салѣ, вѣ-
їнд адеѣѣрат фолос аѣѣѣе пе сжнтѣла Лѣ-
тарїѣ а дѣлѣелѣлі сѣз нѣѣм Ромжн. Ыі ан-
кжт мам анѣѣкѣрат деспре енерѣїа фѣрацілор
міі Националістї, карѣ прїн органѣ фѣїї
літераре ор арѣѣтѣто, антрѣ атѣѣ мам тѣр-
ѣѣрат, вѣзжнд анфрѣѣмѣѣѣарѣ фїрѣѣскъ а
лімеі ноастрѣ прїн кѣвїнте стрііне, ма
алѣс салѣѣенѣшї вѣѣѣѣмѣтѣ. Ромжнїі нострїі
дін Ромжнїа дін Молдова ші де алѣе пѣрѣї,
андепѣрѣѣѣѣѣї фїїнд де нѣѣмѣрї салѣѣенѣшї,
нѣ сѣїѣ, ѣе вѣѣѣѣѣѣѣе не аѣѣѣ ноаѣ, ка-
рїі сжнтѣм анпреѣѣѣѣѣѣѣ кѣ сѣрѣїі, прїн
неѣѣѣрїѣ кѣвїнѣтелор стрііне. Ачестѣ де

не зрмз дін адіне четеск фоіле ноастре націонале, нѣмаї ка сзші батз жок де літературе ноастрз. — Ох че невѣніе! Еї нѣ вѣд, кз маї тот кѣвѣнтѣл стрейн каріа авем ан лімба ноастрз, ал пѣтем прін алт радікал ші кіар ромзнеск ал ансемна. Чі тоатз дефзімарѣ ачѣста зрмѣзз дін невзгарѣ де сѣмз а знор Скрііторї Ромжні, кзрора нѣ лі де тот кѣноскѣтз лімба славенѣскз, фзрз акзріа аджнкз ші рздзчіналз кѣноціінуз, нѣ пѣтем кіар ромжнѣце а скріа. Дінтрз тоате, маї таре мз мір де аша оаменї, карїі мзкар кз сжнт дін прежѣрѣ нострѣ (Бзнат), пелжнѣз тоатз аналтз анвзцѣтѣра са прін нелѣаре де сѣма ан контра кѣрзценїі лімбїі Ромжнеціі фозрте таре пзкзтѣеск, ші неспѣсз плѣце адѣк лімбїі ноастре. Сѣс нѣміта дефзімаре ашї іа анчепѣтѣ сѣз дела пѣмеле нострѣ націонал, нескрііндѣл кѣм се каде дѣпз фіре, чї скїмосїт: Рѣмжн; бїне анкз кз де тот нор анде-стѣлат воїнца Сжреїлор, карїі прін неце Дїсертзціі амзцітоаре не нѣмеск Рѣмжнї; аша є дѣнкз нѣ лѣзм ан самз рздзчіна кѣвѣнтѣлѣї: Роман.

Ка сз пот ма нѣмаї ан чеба фолосі дѣлчелѣї мѣз нѣм ромжнеск, нам антзр-зіат, ші пзнз ла ашезарѣ знѣї ворбарїѣ де кѣвінте стрейне комплет, челе маї ан-тревѣнцате кѣвінте стрейне аїчі а ле ан-семна, ші прін алте кіар рздзчінале, де-кѣмба ної пзкзтѣї, кѣвінте Ромжнеціі а ле ансемна. Кѣ окззіа ачѣста ної пѣтѣ зрма воїнциі знора анфлзкзтраціі Славѣні, карїі зікжнд кз лімба славѣнз (дін Індіа рзсзрїтѣлѣї мошѣнз) ар фі чѣ маї вѣке не лѣме, тоате попареле лѣмїі ле дѣдѣк дін нѣмѣ славенеск. Данковскї Професорѣ лімбїі гречѣїі ан Академіа дін Пожѣн ан

Ѣнгарїа, анторкжнд версѣрїле лѣї Омер Іа-ліаде дін кѣвѣнт ан кѣвѣнт пе лімба бо-хемїчѣскз, арагз кз Фенїчії шї Гречїї ар фі пѣрчес дін нѣмѣ славенеск, антревѣ-їнцжнд кѣ ачѣстз окззіе шї кѣвінтеле лѣї Плато, кареле воїнд арзта кѣмкз лімба гречѣскз ананте де че сар фі кѣлатївїт, антрѣ недеплїнїрѣ са асзмзна кѣ лімба алтора попаре барбаре, аѣ зіс: лімба вѣке гречѣскз дін анчепѣт антрѣ нїмік се дѣ-скїлінѣ де лімба барбарїлор. Ачі ам пѣтѣ антреба пе нѣмітѣл Професор, карѣ аѣ фост лімба ачѣл — а барбарїлор, дѣпз че гречїі тоате попареле стрейне ле нѣмѣ барбаре? аѣ доарз нѣмаї Славѣнїї ераѣ атѣнчіі ан лѣме? — Дас сз фантазїрїа-скз сзракѣ кѣт аї плаче, асѣменѣ кѣ алці Славѣнї карїі четатѣ Тїрѣс о дѣдѣк дела тїр, локѣ тжргѣлѣї, пе сідон дела зѣ-дан (тзрїе, vâg, Burg) мѣнтеле Лїбан дела лїбатї, фіїнд кз аколо мѣате пзрѣсе се скѣр анжос, шї Мезопотамїа дела слав-межѣз потокамї (антро доаз рѣрїї) бїне анкз кз нѣ зік кз ар фі ворбїт дѣмне-зеѣ кѣ Адам ан лімба славенѣскз, пре-кѣм зіче Професорѣ Horváth дін Пѣца, кз Адам ар фі фост Ѣнгѣр. —

Дрепт ачѣл єѣ аїчі вої сз ансемнез нѣмаї ачѣле кѣвінте, каре ансѣш фірѣ сз-нзтоасз мѣ анвацз а фі стрейне. Аша кѣвѣнтѣ сѣфїнціт є славенїт, дін сжнт, sanctus, формат сѣфїнціт; окзрмѣїрѣ є кѣвѣнт славенеск, ші ансемнѣзз: ан-дрептаре; прїауен слав. Амїк, воїто-рїѣ; часѣ, оара; гжндѣ є ворез знгѣ-рѣскз, бїне дела gondolat, кѣцетѣ, мїн-дѣїрѣ; фірмамент є зн кѣвѣнт лѣтї-неск, кареле де дѣмлат анкз саз ансем-нат прін: тзрїе; хотзрѣрѣ є кѣвѣнт знгѣр. határ, határozzá, ші ансемнѣзз:

Антзрїре; алкзтзїрѣ знгзр. alkoṭni; Компнерѣ; сзвзршїрѣ, сзвзршїт, дѣсзвзршїт дѣла сзв. совершен, дѣплїн шї нз imperfect, іар сзвзршїтз: Канзт; а сзді є атѣт, кѣт а пѣжнтѣ; Ззрї дѣла сзв. Зрзстї: а ока; Андрззні дѣла сзв. дерзнѣтї, а кѣтеза. Знїверззм, Знзкзпрїнзїмѣ саз Тотїмѣ, макар кз А. С. Еїблїе се афлз сзлзшлзїнцз дѣла знг. szálás, domicilium саз дѣла сзв. сілазїтї, а дѣскзлѣка абѣsteigen; прѣкзм шї а сзкорж, а погорж дѣла сзв. С' горе (дѣ пѣ мзнтѣ) а дѣсї (нз дѣсї) кѣвѣнтѣл sіxum се поате зїче ромзн. фїпт, зїкжндзсз: і саз анфїпт ан коапсз сзѣата. Токмашї, ансшї; токма дѣла сзв. токмо, акзрат. — Грїжа дѣла сзв. грїзтї, грїженїе, роадгѣ кѣцѣтѣлзї, саз кѣ о борзз: роаза. Слзвїрѣ, слзвїчзнѣ дѣла слабостз се поате снѣне непзтїнцѣ; мзїданзл, кзрарѣ; вѣѣме, тїмп; ржвна, осжрдїа: енерѣїа, анвзпзрѣ. Анзлззѣлз дѣла сзв. водїтї прѣкзм шї нзвала дѣла навалїтї: асѣпрѣлз; а ловї: а вї. Ан лок дѣ ранз дѣла сзв. ранѣнз: плѣѣе; храна, сжрѣ. ранїтї: нзтрїмѣ. Потоп, анзндарѣ; прзпастїа дѣла сзв. пропадачї (Abgrund) пѣрдерѣ, перїчзне. Гравїтацїа, грѣстїнцѣ; грзмада дѣла сзв. громїлатї: а кзлмї, кзламїа. Довада пѣрѣѣде дѣла сзв. доводз шї ансемнѣзз дѣверїнцз саз арзтарѣ; їмаѣїнацїа, антїнзїре; нееспрїмат, неспзс. Ан лок дѣ кѣ сжлз аз лзат: кѣ пѣтѣре аз лзат; сіліт, анвїнс; нз дѣ ждѣ, сперациа; а анподовї, а кїтї дѣла сзв. подобїтї, коштї: а анфрѣмсеца. фдїн саз фїн се поатѣ снѣне сѣвтіа, сѣвціа. Глава, мзрїре;

прослзвїрѣ, прѣмзрїре; правослзвнїк, дрепт кредїнчос. Базѣ трзпзлзї, рзззма трзпзлзї; єдзкациа, крѣѣерѣ; копїл, прзнк. Прост; комжн; обшѣ, комжнїтатѣ; сенчер прїетешзг, дѣвзратз амїчїїе; пронзнчїа, респзндарѣ; фѣлїз, пласз; неаргоментат, недѣверїт; дѣстоїнїк дѣла сзв. достзїнз, саз вѣднїк дѣла сзв. вѣданз, кѣвїнчос, мѣрнїк. Темелїе, фзндамент, Мїлостїв дѣла сзв. мїлостїв, андзрзторїз; а грѣшї дѣла грѣх, грѣшїтї, а пзкзтѣї фала дѣла сзв. хвала, ладѣ; смїренїе, пзчзїре; а мзнка дѣла сзв. сзмзкомз, кѣ вѣрѣ; мзнчїндзсз, ангрѣнжндзсз; чїнстѣ дѣла сзв. чѣств, онор; мзлком дѣла сзв. молчїтї, тзкѣт. Ззграв, пїктор; глас, тон; одїнїорз дѣла сзв. єдїнор, дѣодатз; жїганїе, вїецзїтоаре; ампротївз, анконтрз, одїхнѣѣе дѣла сзв. отлохнѣтї рѣсѣфлз; а слзжї дѣла сзв. слзжїтї, а шервї. Ан лок дѣ individuum сѣ поате снѣне: їнс, дѣла decem individua erant, зѣче їншї єрѣ.

Дѣкз вѣрѣ ромзнзл дрепт ромзнѣѣе а скрїа дѣ вѣнз сама, прѣкзм мзлцї анвзцѣї ромзнї ор кѣноскѣт, спре марѣ фолос лї ва фї прѣкзм лїмба Італїанз аша шї чѣ фржнчѣскз, чї ла ачѣсте долз нзмаї атзнчї трзѣѣе сзшї кѣте скзпарѣ, кжнд ан чѣ рздзчїналз лзтїнѣскз нз поате афла рздзчїна кѣвѣнтѣлзї, маї алес фїндкз а Фржнчѣскз дзпз чѣ Італїанз шї ромзнѣскз дрепт кѣрзценїа моцѣнз сгз.

Нз мз пот дѣтѣл мїра дѣ знїї скрїторї дї нострїї, дѣ зндѣ афлз шї скорнѣск атѣтѣ кѣвїнтѣ слзвѣншїї, ка прїѣѣѣе фзгачї, полковнїк, колонел. — Чѣлзї чѣ чѣркз ашї амзлцї шї авзцї лїм-

БА СА ДЕ МЪАТЕ ОРІ ШІ 8Н КЪВЖНТ АСКЪНС ШІ НЕДЕПЛІНІТ ЛІ ПОАТЕ МАРЕ ФОЛОС АДЪЧЕ, ПРЕКЪМ ФАК ШІ 8НГЪРІІ, КАРІІ КАЪТЪ НЪМАІ О РЪДЪЧІНЪ БЪНЪ, АПОІ ДЕ МІРАРЕ КЪМ ФАЪРЕСК АЛТЕ КЪВІНТЕ НОВАЕ. АША ШІ НОІ ДІН ФАІМЪ, ВЪСТЕ, ДЕ ЧЕ НАМ ПЪТЪ СПЪНЕ БЪНАФЪІМА РЕ АН ЛОК ДЕ СЛАВЕНІЗІРЪІТЪА КЪВЖНТ: БЪНА ВЕСТІРЕ, АН ЛОК ДЕ ПОВЪСТЕ ПЕФЪІМА РЕ. АШІЖДЕРЪ (AC SI IDEM) АФЛАНА КЪ КЪВЖНТЪ РЖНД ВІНЕ ДЕЛА СЛЪВ. РІАДЪ ІАР НЪ ДЕЛА 8НГ. REND, (ФІІНА КЪІ ФЪРАТ), САЪ ШІ РЪ ДЕЛА 8НГЪР. SOR, САЪ АНЪКЪ ШІ МАІ БІНЕ ДЕЛА ҆ЕРМАНЕСКЪА ВЪВЖНТ Schur, ДЕ ЧЕ НАМ ПЪТЪ СПЪНЕ: 8РЪЪ, ФІІНА КЪ ДЕ МЪАТЕ ОРІ АЪІМ МЪЕРІЛЕ НОАСТРЕ А ЗІЧЕ: АМ 8РЪІТ ТОРЪТЪ, АДЕНЪ ЛАЪ ПЪС ЛА РЖНД, КЪ 8РЪІРЪ ВІНЕ КА ШІ ordior, orsus sum ДЕЛА Ordo, in ordinem redigere ш. а.

ЧЕ СЕ АТІНЪЕ ІАРЪШ ЦЪСЪТЪРА ЗІЧЕРІЛОР, НІЧІ ОДАТЪ СЪ ФІЕ ОМЪ АША СЪМЕЦ А ЗІЧЕ, ПРЕКЪМ АМ ПЪТЪТ АНЦЪАФЪЕ ДЕЛА М. С. АН Нр. 20. А ФОІІ ЛІТЕРАРЕ, КЪМ КЪ АЛЪІ ДІАЛЕКТ Е АЧЕА МАІ ДЪАЧЕ, ІАТЪ КЪА ВЪЪРЪМ ДІН ДЕ ЛАЪДЪ КЪВІНЧОАСЪ 8МОРІЕТИКА КОМПЪМЕРЕ А ДОМНЪАЪІ І. В. АН Нр. 26. А ФОІІ ЛІТЕРАРЕ, ДОАРЪ МАІ СТІКАТ НІЧІ НЪ ПОАТЕ ФІ; АША ОМ ТРЪВЕ СЪ КЪНОАСКЪ ТОАТЕ ДІАЛЕКТЪРІЛЕ, АПОІ СЪ ПОАТЪ ЧЕВА КЪ ФЪНДАМЕНТ АНТЪРІ. БІНЪ ДОМНІА АЪІ АН БЪНАТ ЛА КОМЛОШ, ШІ АСЪАТЕ КЪТ ДЕ КЪРАТ ВОРБЕСК ЛОКЪІТОРІІ, МАКАР ДЕ СЖНТЕМ ПРЕЪРАЦІ КЪ СЪРЪІМЪ. 8ЪРЪЦЕНІА АЧЪСТА ПЪРЪФДЕ ДІН АМЕСТЕКАРЪ МІЗНТЪНІЛОР КЪ РЪШІНЪРАНІІ, КАРІІ СОР ДЕСВЪЛЕКАТ АІЧІ ЛА АНЪ 1759. ДІНТЪРЪ ТОАТЕ ДІАЛЕКТЪРІЛЕ ЧЕА МАІ ДЪАЧЕ Е АЧЕАА, КАРЕЛЕ СЕ АФЛЪ АН КЪРЦІЛЕ ВІСЕРІЧЕЦІІ, 8НДЕ НІЧІ ОДАТЪ НЪ СЕ АФЛЪ АН ЛОК ДЕ АЪ ЗІС, СЪ ФІЕ А ЗІС, ЧІ ПАГЪБЪ (АЪРЪРЕ? ПЪР-

ДЕРЕ?) КЪІ ФОАЪТЕ АНКЪРКАТ КЪ КЪВІНТЕ СЛЪВЕНЕЦІІ. АНЪМ ЧЕ СЪ ФАЧЕМ, ДЪКЪ АША СОР ПРІЧЕПЪТ СТЪЗМОШІІ НОСТРІІ, А ЛЪА АН ЛОК ДЕ КІАР РОМЪНЕЦІІ, КЪВІНТЕ СЛЪВЕНЕЦІІ. ОХ! АН ЧЕ ОР АФЛАТ ЕІ ДЪАЧА ЦА. ЧІ ЕЪ НЪ ФЪРЪ ТОАТЪ ДРЕПТАТЪ, АЪНЪ НЕПЪТІНЧОАСА ПРІЧЪПЕРЪ МЪ, ЖЪДЕК, КЪ АЧЕА, КАРІІ ОР АНГОРС КЪРЦІЛЕ ВІСЕРІЧЕЦІІ, НОР ПЪТЪТ СЪ ФІЕ КІАР ШІ АДЕВЪРАЦІ РОМЪНІ, ДЕНДАТЪ ЧЕ НІО ФЪКЪТ НОАЪ АША МАРЕ ВЪТЪМАРЕ, КА КЖНД НАМ ПЪТЪ АЧЪ НОІ КЪВІНТЕЛЕ НОАСТРЕ; АЪ ДОАРЪ НЪМАІ ПРІН ПОЛІТИКА РЕЛІЦІОАСЪ АНЧІНТАЦІ ОР ВЪРЪТ ДЕ ТОТЪА СЪ НЕ СЛЪВЕНЕЪКЪКЪ? —!

АмаціЛОР ФРАЦІ РОМЪНІ! ПЪНЕЦІ МЪНЕЛЕ ЛА ІНІМІЛЕ ВОАСТРЕ ШІ АНТРЕКАЦІ: ОАРЕ НАМ ЕЪ ДРЕПТЪ А ВЪ РЪГА, СЪ АНПЪДАЦІ ДІН ДЪАЧЕ ЛІМБА НАЦІОНАЛЪ КЪВІНТЕЛЕ СТРЕІНЕ, МАІ АЛЕС АЧЪЛЕ СЛЪВЕНЕЦІІ? АЪ ДОАРЪ СЪ ПЪКРЕМ КЪ ДЕ ТОТЪА МЪАТ ПРЕЦІТЪА АЧЕЛА ДРЕПТ, А НЕ АЪДА, КЪМ КЪ ПРЕКЪМ ПОПОРЪ АША ШІ ЛІМБА НОАСТРЪ АР ФІ ФІІКА ЛІМБІІ РОМАНЕ ВЪТЪРЖНЕ? — НЪ НЪ, СЪ НЕ АНЦЪАФЪЕМ ЛА ОЛААЧЪ, АПОІ ВА АНФЛОРІ АН СКЪРІТ ЛІМБА НОАСТРЪ. ДРЕПТ АЧЪА ДЕ 8Н БОРЪАРЪ 8НІВЕРСАЛ, АН КАРЕЛЕ СЪ СЕ КЪПРІНДЪ КЪВІНТЕЛЕ СТРЕІНЕ ЛА НОІ АНТРЕВЪІНЦАТЕ, ПРЕКЪМ: СЛЪВЕНЕЦІІ, 8НГЪРЕЦІІ, НЕМЦЕЦІІ, ГРЕЦЕЦІІ, ТЪРЦЕЦІІ, НІЧІ СЪ НЪ ВІСЪМ, КЪ НЪР ФІ ОПРЕ СКЪДЪРЪ НОАСТРЪ. ЧІ ДЪКЪ ВОМ КОМПЪНЕ ВРЕЪН ВОРЪАРЪ, СЪ АНСЪМНЪМ НЪМАІ АЧЪЛЕ КЪВІНТЕ, КАРЕ ДЕ АЪНЪ РЪДЪЧІНЪ СЖНТ РОМЪНЕЦІІ, ШІ ДЪКЪ 8НЕЛЕ НАВЕМ, АПОІ ДЕ ЧЕ НАМ ПЪТЪ НОВАЕ ФЪРЪІ? —

КЪ ОКАЪІА ДЕСКАТЕРІІ АЧІСТІА СОКОТЕСК КЪ НЪ ВА ФІ ЧІМЪС ПЕДАЪТ, АМ АНЕМНА ШІ ЕЪ КЪЦЕТЪ МЕЪ ДЕСПРЕ ОРТОГРАФІА НОВАСТРЪ. — ДЕНДАТЪ ЧЕ О МЪАЦІМЕ МАРЕ ДЕ РОМЪНІ Е АПЛЕКАТЪ А АМЕРЪЦОША ЛІТЕРІЛЕ

СТРЪМОШЕШІ, фіе, чі пѣнз атѣнчї де че стрїкомъм ної ортографїа де акъм, а чѣ чїрїлічѣскїз? Мі фрікз кз дїн ної лнсѣшї ва ешї перїрѣ ноастрѣ. — Анкѣт се атїнѣ Ортографїа Дїгїно - ромжнѣскїз, пре-към о нѣмѣше Домнѣа П. ан Нр. 21. а Фоїї літераре, дела тоатз ініма трѣвѣе сз кѣноск, кз ачѣа маї адеврѣат аратз рѣдѣчїна кѣвїнтелор ноастрї; чї фїїна вом алтора а о маї ѣшѣра, прекъм дїн мѣлцї ам анцѣлес, амплїнѣскїз пофта анѣзѣа тѣлѣшї Домн П., нѣмаї шѣргѣзѣ Т шї Ж де акѣло, шї ан локѣ лѣшї Т пѣнзѣз о лі-терѣ маї пѣжѣтз ла вѣдѣре, прекъм є У (кам ка ѣжїца), іар' де ва лнсемнѣа не Ж, пѣнзѣз доаз пѣжкѣтѣрї дѣкѣсѣра не є У. — Ан лок де А маї тогдѣлѣна се под-те пѣне Ін, фїїна кз маї алес дїн ачѣста тон є компѣс, афар де ѣне скоцірї, пре-към лѣѣ атїнс Домнѣ Редактор ан Нр. 8. а Фоїї літераре; сѣл дѣкѣз нѣ ва пѣжѣт кѣтѣа аша, апої пѣнз не Н кѣ ѣн сѣмн нїнѣте Н шї ва фї кїне. — Ачѣста є сім-цірѣ шї пофта амѣлїлор Фраці Ромжнї, шї дѣкѣз ном ѣмѣла делѣнг рѣтѣчїна, чї нїом анцѣлѣѣе, прекъм се кѣвїне, апої мѣре мѣлцѣмїтѣ нїор фї дѣторї ѣрмѣто-рїї нострїї.

Мѣлѣтїе дрѣгїч.

Дѣшї пѣвтрѣ літерѣтѣрѣ.

— Ан цѣрїле лѣмінѣте, към є Франца шї Брїтанїа, гѣсѣрнѣрїле анѣрїжескї фодрте мѣлѣт пѣвтрѣ оамѣнїї літерѣці шї прокоп-сїцї. Де кѣрѣна сз оржнѣшї о комїсіе каре сз антокмѣаскїз нїше лѣцї пѣвтрѣ сїгѣрї-сїрѣа стѣпнїнїрѣї де кѣрѣцї шї алѣе про-дѣкѣтѣрї. Ынѣле дїн ачѣсте ле лнсемнѣм

лїчї. 1. Яѣкторѣа (сїводїторїѣа) ѣнѣї кѣрѣцї, аре сїнгѣр дрѣптѣа ан тоатз вїаца сѣ ашї тїпѣрї картѣа шї а сѣ фолосї дїн кѣшїг. Дѣпз мѣарѣа сѣ аре тог ачѣлаш дрѣпт фамїліа лѣшї ан вѣреме де 30 анї. 2. Нїчї о картѣ драмѣт-кѣ нѣ сѣ поатѣ продѣче не вѣрѣн театрѣс фѣрѣз вѣеа дѣк-торѣлѣшї; шї онорѣрїѣа (о партѣ дїн венїт) аре сѣл трагѣ тог делѣна єл лнсѣш, іар' дѣпз мѣарѣа сѣ, вѣдѣва сѣл фїїї лѣшї. Сѣнѣт шї маї мѣлатѣ лѣцї де ачѣсте проекѣтѣте, сѣнѣт акѣрор скротїре, гѣн-делескѣз чїнѣва! към нѣ лншї вор сѣчѣра лі-терѣції родѣа немѣрѣїнїтелор сѣле остѣнѣлї?!

П О В З І В П О Ц Ъ Л А Р Ъ.

(дїн доделѣа.)

Де нѣар фї онї шї спрѣжнѣкѣне
Ініма мѣа нѣ мїар чѣмѣе;
Дар кѣнѣа ла єле прївѣеск
Нѣ почѣѣ сѣ нѣ ле іѣвѣеск.
Ытѣтѣла лор чѣа фѣрѣмос
Мѣз пѣтѣрѣнѣе пѣн' ла ос.
Окїлор чѣї амѣфокаці
Вѣз зїк кз сѣнѣт фѣрмѣкаці;
Кз нїчї нѣ мѣз отѣрѣвѣеск,
Чї нѣмаї мѣз пѣдѣпѣеск.

Пѣсам адегѣорї пѣзѣ
Окїлор сѣ нѣ ле вѣзѣ;
Да шї ачѣста хотѣр
Дѣ фост нѣма анѣзѣдар.
Де мѣлатѣ орї мѣз гѣндѣеск
Ка сѣ нѣ вѣз маї жѣрѣфеск.
Вѣоаз фѣте тїнерѣле
Дїболѣа інімїї мѣле.
Дар' нѣм' авоастрѣз прївїре
Іарѣ мѣз сколатѣ дїн фїрѣ.

Патіма дар' мз амбацз,
 Кз фзр' де вої нхі віацз;
 Сах де есте, саї трздітз,
 Спхе ініма пзцітз.
 Аша ші вої мзлат івкіте
 Фзр' де ної сжнтеці періте.
 Мз мір тотѡш фодрте таре,
 Кѡм поате фі аша маре
 А фемеілор трзфіе,
 Ан атжта армоніе.
 Вжт ан вech сз 'мпротівеск
 Челора че де івбеск;
 Драуї сжнтеці вої ші іар' драуї
 Тінеріалор пзтімаші,
 Каріі нх чер' алтз платз,
 Фзр' драгосте 'мпрхмштатз,
 Кѡ ачелста е дзторіѡ
 Тот тінзрѡ івкіторіѡ. *)

Fodor András,

Доктор прімаріѡ а Ч. Коміт.
 Хѡнедоареї.

*) Домнѡ Івкіторѡл ачестіі поезіі, тріміск
 редакціі де кѡрѡна кжтка кжнтече
 скрісе ан лімѡ попорѡл ромжнск дїм
 Я р д е л — ної лі сжнтем даторі
 кѡ мзлатз реквнцінцз пентрѡ ачелста.
 Дорѡл ініміі ноастре маї де мзлате орї
 дескопіріт, есте, ка доар' пе днчтѡл
 сз вор скѡла крѡаці, каріі нх ші вор
 прецета а кѡлеці одатз кжнтечел Осї-
 нілор ші а Барзілор ромжнші, сріцінале,
 нескїмеате, неатїнге, кѡм сз афлз ан
 тѡра попорѡлші, ан мѡнці, ан пзі,
 да шесѡрі ші орї ѡнде. Сз ведїм каре
 націе не ва днтрече кѡ ачесте. Чїне нѡ
 шїе, кѡмкз ан кжнтечел, ан повестї-
 ріае, ан жокѡріае, сїнїїріае, цїремо-
 ніїае ѡнеї нації сз афлз маї кѡ діосе-
 віре трзїсріае адївзратѡлші карактер?
 Редакторѡл.

С ѡ П Ѣ Р А Т Ѣ А
 (dupa Vörösmarty.)

Вжнтѡл заче, ѡндаї лінѡ
 Дар' інімамї тѡркѡре
 Че сз мз фак? ах департї
 А одїхнеї цзрѡре!

Ах департїї, ка зілеае
 Петрекѡтеї ферїсірї,
 Че нѡ фѡрз тѡрѡсрате
 Де а жѡніі 'нкіпсірї!

Н'ам чїн' сз'мі араге калѡ,
 Нѡ зімѡеще нїчї о стеа
 Корабїїмі, де пе черїсрї;
 Ва фѡрз де кѡрмѡ стз;

Де ѡнде фрѡмоаге разе
 Нздеждї ноаз 'мі сгтрзлѡчев
 Ш' а аморѡлші мїѡ ѡмѡрѡ
 Кѡ свор дѡаче 'мі нкѡлѡчев.

Де прївеам спре черїѡл нострѡ
 Весеа ера шї сепїн
 Ш' лічї антр'а ѡндеї фаци
 Дїмпедѡ 'а ведеам деплїн.

Амѡ 'нтѡнекат сз веде:
 Окїмі сжнт антѡнекаці
 Трістѡшї шї 'нтр'а ѡндеї фаци
 Де окїмі чеї азѡрѡмаці.

Сколазте о віфор гроаснїк
 Шї сгїнѡе віаца меа,
 Кз де атжтеа пердѡрї мзлате
 Трістѡшї амеа інімѡ.

Сколазте шї мз кѡрѡндѡ
 Ан волѡѡра сжнїкѡ.
 Ва мормантѡмі сз нѡ'а афлѡ
 Фегїц'а чеа жалїнкѡ.

Анздар! кз ѡндаї лїнз,
Дар иїма мї тѡрѡре
Че сз мз фак? ах департеї
И одїхнї цзрмѡре.

Кл. І---н. М---н.

В А Р І В Т Ъ Ц І.

Ън адвокат, каре пѡртасз ѡн процес
де депзрїре, фзкжнд маї пе ѡрмз со-
котеала келѡелїор, скрїсз антре алте пѡн-
ктѡрї шї ачїста:

„Іарш, пентрѡ кз м'ам децептат
ан дѡз ржндѡрї пе ла мїѡзла нопцїї, кѡ-
цїтжнд сз афлѡ темейрї лѡ кжцїгареа
прїчїнеї 1 Фл. 30 крї.
В. 18**.

Ън кецїв вестїт, ан чеасла мор-
цїї пофтї дела прїетїнѡ сзѡ анз сз беа;
кжчї зїсз ел, ан чеасла чед маї депрѡрмз
сз кѡїне сз не ампѡкжм кѡ вржшмашїї
нощрїї. (Вл нѡ беѡсз анз нїчї одїнїорѡ.)

Ън Францѡз тїнѡр, каре нѡ цїѡа ан-
кз бїне ромжнеце, пржнзї ла ѡн боѡрїѡ;
адѡкжндѡсз сѡна (чорѡа) шї фїнд преа-
фїрвїнте їар Францѡзѡла кам флжмжнд: Ма
їої! зїсз ел, ан сѡпз е варѡ мѡлтѡ.

Онорарїѡ пентрѡ кжрцї скрїсе.
Історїкѡ Гїѡон прїїмї пентрѡ „Історїа Ро-
мїї ан шасе томѡрї 8000 фѡнцї стера.
(апропѡ ла 80,000 Фл. арѡ.) Робертсон
пентрѡ „Історїа аї Карол V“ 4500 шї
пентрѡ „Історїа Амерїчїї“ 3000 фѡнцї стр.
Хѡмѡлдт пентрѡ „Кзлѡторїїле ан Аме-

рїка“ 4000 фѡнцї стера. шї Шатѡврїан
150,000 франчї пентрѡ ѡдїцїа чед нѡлѡ
а оперїлор сале. Валтер Скѡт че аѡ прїї-
мїт пентрѡ скрїерїле сале! Сїнѡр кжцї-
гѡла дела ѡдїцїа чед маї нѡлѡ есе ла 100,000
фѡнцї стераїнг. Апої їатѡ кз ценїї де
ачїцїа ан цзрїле лор н'аѡ де асз лѡпта
кѡ фѡамѡа шї голѡтатеа фїїнд сїмїцї. . . .

Sententii alese.

Дѡпз пѡтере нїмїк нѡ есте аша ан-
налт прежм стѡпжнїреа еї.

Jean Paul.

Идеѡѡрѡ е ка роаа черїѡлѡї, ка сз'а
цїнем кѡрат, треѡѡ сз'а спрїжонїам ан-
тр'ѡн вас кѡрат.

Lafontaine.

Тѡкѡта жѡлѡїре, есте адеѡѡрата бор-
бїре а прїетїнїї.

Rousseau.

И те фѡрї де лѡдѡз, ансемнеѡѡз а вої
сз фїї лѡѡдат де долѡ орї.

De la Rochefoucauld.

Дакѡ борїреа мѡлтѡ, некѡрматѡ шї їѡте
ар фї ѡн семн де анцелѡпѡѡне, атѡнчї ржн-
ѡѡрѡїле ар фї маї анцелѡпте де кѡт нѡї.

Nicostratus.

Ан зїса де асѡѡзї прїїтїнїа нѡ есте кѡ
мѡлат маї мѡлат, дїкѡт ѡн фїлїѡ де мїсѡ-
рїе кѡ сѡѡже шї кѡ сѡѡже ампрѡмѡтате.

Lamatsch.

Че е кжцїгат рѡѡ, рѡѡ сз шї прїде.
Honorius.

Сз аз афарѡ ан прїѡ. тїпѡрафїа аї Іѡанн Гѡтѡт.